

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 92 IM. JANA BRZECHWY
w Warszawie, ul. Przasnyska 18 a**

Uczymy się żyć mądrze, zdrowo i bezpiecznie

MISJA SZKOŁY

JESTEŚMY SZKOŁĄ TWÓRCZĄ I PRZYJAZNĄ

Pracujemy nad tym, aby

NASI UCZNIOWIE

byli dobrze przygotowani do dalszej nauki i życia,
potrafili dokonywać właściwych wyborów,

ICH RODZICE

darzyli nas zaufaniem
i współuczestniczyli w procesie rozwoju swojego dziecka,

PRACOWNICY SZKOŁY

wykorzystywali swój potencjał twórczy w kreowaniu
rzeczywistości szkolnej,

SZKOŁA

cieszyła się uznaniem w środowisku.

WSTĘP

Rada Pedagogiczna we współpracy z Radą Rodziców, opracowując Program wychowawczo – profilaktyczny, za punkt wyjścia przyjęła zapis art.1 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawa oświatowego, gdzie wychowanie rozumiane jest jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

W szkole dużą wagę przywiązuje się do wychowywania w duchu patriotyzmu, dlatego wyodrębniono ten obszar, jako samodzielną sferę rozwoju ucznia. Określenie zakresu profilaktyki oparto na diagnozie potrzeb i problemów środowiska szkolnego, która uwzględniała:

1. wnioski z nadzoru pedagogicznego,
2. wnioski z ewaluacji wewnętrznej,
3. analizę udzielanej pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
4. rozpoznanie sytuacji wychowawczej i dydaktycznej przez nauczycieli w ramach zespołów przedmiotowych,
5. zgłoszenia i sugestie rodziców,
6. informacje o zagrożeniach w środowisku lokalnym szkoły.

W zakresie profilaktyki wzięto także pod uwagę specyfikę okresu rozwojowego uczniów, dlatego zaplanowane działania informacyjno – edukacyjne mieszczą się w ramach działalności opartej głównie na promocji zdrowia i zapobieganiu pojawiania się problemów związanych z wpływem czynników ryzyka.

Niniejszy program wychowawczo – profilaktyczny ma charakter wieloletni i jest skierowany do wszystkich uczniów szkoły od klasy pierwszej do ósmej, ich rodziców i nauczycieli.

Program jest podstawą do opracowania przez wychowawców na poziomie poszczególnych klas rocznych planów wychowawczo – profilaktycznych.

W zakresie celów szczegółowych i sposobów ich realizacji z uwzględnieniem metod aktywizujących plan powinien być dostosowany do możliwości percepcyjnych uczniów oraz potrzeb danego zespołu klasowego.

Obowiązkiem każdego wychowawcy jest zapoznanie rodziców z planem wychowawczo – profilaktycznym klasy, podczas pierwszego zebrania przypadającego w czasie po uchwaleniu programu wychowawczo – profilaktycznego.

Realizacja Programu wymaga współpracy z instytucjami wspierającymi pracę szkoły szczególnie w zakresie realizacji programów profilaktycznych.

Program wychowawczo profilaktyczny poddawany jest każdego roku ewaluacji. Informacje o efektywności i adekwatności podjętych działań zbierane są za pomocą obserwacji, analizy dokumentacji, opinii rodziców.

Wnioski z ewaluacji wraz z wynikami diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka są podstawą modyfikacji obszarów działań wychowawczych i profilaktycznych lub sposobów ich realizacji.

Rok szkolny 2019/2020

Wnioski wynikające z przeprowadzonych ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli:

1. Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, ale należy wzmóc działania eliminujące przemoc słowną i różne formy przemocy fizycznej, o istnieniu których informują przedstawiciele ankietowanych grup. Do pracy wychowawczej należy włączyć rodziców.
2. Nie wszyscy uczniowie czują potrzebę informowania pracowników szkoły i/lub rodziców o zauważonych niewłaściwych zachowaniach kolegów/koleżanek.
3. Wskazywane przez wszystkie badane grupy działania podnoszące bezpieczeństwo w szkole, są ujęte w programie wychowawczo – profilaktycznym, dlatego zasadnym jest dostosowanie form i sposobów realizacji do potrzeb poszczególnych zespołów klasowych i odpowiedzialne, konsekwentne realizowanie programu przez wszystkich nauczycieli.
4. Należy informować uczniów o możliwościach otrzymania w szkole pomocy i wsparcia ze strony pracowników pedagogicznych, gdyż w ocenie tylko około połowy uczniów i rodziców taka pomoc jest udzielana.
5. W dużym stopniu Internet jest traktowany przez uczniów jako narzędzie rozrywki, jest formą spędzania czasu wolnego, a dopiero potem źródłem zdobywania wiedzy.
6. Należy wzmóc czujność we wszystkich klasach w związku z pojawieniem się sygnałów o próbach palenia papierosów, picia alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Wnioski wynikające z ewaluacji Planów Wychowawczo – Profilaktycznych na poziomie poszczególnych klas:

1. Założenia Programu wychowawczo – profilaktycznego są słuszne.

2. Zwrócić szczególną uwagę na realizację tematyki dotyczącej objawów depresji u dzieci.
3. W planach klasowych więcej czasu poświęcić na zagadnienia dotyczące ochrony danych osobowych.

**Wskazania Biura Ochrony Powietrza i Polityki Klimatycznej
Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy:**

- budzenie zainteresowań uczniów kwestiami związanymi z ochroną powietrza, w tym gospodarką niskoemisyjną, zmianami klimatu, zanieczyszczeniem środowiska tworzywami sztucznymi (plastikiem) poprzez przekazywanie wiedzy i umiejętności praktycznych o treściach ekologicznych,
- budowanie u uczniów postawy świadomego obywatelstwa odpowiedzialnego za podejmowane decyzje i wybory dot. kwestii środowiska naturalnego, pobudzenie odpowiedzialności za stan środowiska,
- przekazanie nowych wzorców zachowań, kształtowanie postaw, wartości i przekonań uczniów uwzględniających troskę o jakość środowiska (proekologicznych zachowań konsumenckich, prośrodowiskowych nawyków),
- angażowanie uczniów w działania na rzecz poprawy jakości środowiska.

Wnioski z nadzoru pedagogicznego:

Zaleca się przypomnienie zasad i procedur z zakresu udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów oraz wprowadzenie ostatecznego terminu sporządzenia przez wychowawców klas dokumentacji psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów.

**Rekomendacje do modyfikacji
programu wychowawczo – profilaktycznego na rok szkolny 2019/20**

1. Program wychowawczo – profilaktyczny na rok szkolny 2019/20 pozostaje w obecnym kształcie.
2. W celu skuteczniejszego oddziaływania wychowawczego dostosowywać program do występujących w trakcie roku potrzeb poszczególnych zespołów klasowych.

3. Uświadamiać rodzicom potrzebę ich uczestniczenia w zaplanowanych szkoleniach i warsztatach, jako warunku skuteczności podejmowanych działań wychowawczych.
4. W programie doprecyzować zapisy dotyczące ochrony środowiska.
5. W programie doprecyzować cele szczegółowe dotyczące ochrony danych osobowych.
6. Monitorować sytuację w zakresie realizacji programów profilaktycznych dotyczących palenia papierosów i przyjmowania środków psychoaktywnych i w razie potrzeby na bieżąco wprowadzać nowe działania.

Ponadto wychowawcy klas I-VI są zobligowani do ujęcia w planach pracy wychowawczo – profilaktycznej i zrealizowania programu Bądź kumplem, Nie dokuczaj oraz programu Spójrz inaczej w klasach I-III i Spójrz inaczej na agresję w klasach IV-VIII.

Proponowane do realizacji programy profilaktyczne:

1. Bezpieczna droga do szkoły kl.1
2. Uczymy się żyć bez przemocy kl. 2
3. Skąd się biorą góry śmieci? kl.3
4. Rowerowy ruch drogowy kl. 5
5. Bezpieczeństwo w sieci kl.5
6. Wiem-pomagam-ratuję kl.6
7. Odpowiedzialność prawna nieletnich kl.7
8. Nie pal przy mnie, proszę kl.1
9. Znajdź właściwe rozwiązanie kl.4
10. Kampania „Zachowaj trzeźwy umysł” kl.4-6
11. Spójrz inaczej kl.1-3
12. Przyjaciele Zipiego kl.1-3
13. Cukierki kl.1-3
14. Spójrz inaczej na agresję. kl.4-8
15. Bądź kumplem nie dokuczaj kl.1-3 i 4-6
16. Debata. kl. 8
17. Programy organizowane przez policję kl. 1-8
18. Zagadnienia realizowane przy współpracy ze Strażą Miejską:

- Czy pies musi ugryźć? – kl.1
- Uczymy się żyć bez przemocy – kl. 2
- Przyjaciele zwierząt – kl.3
- Rowerowy ruch drogowy – kl.4
- Bezpieczeństwo w sieci – kl.5
- Wiem-pomagam-ratuję – kl.6
- Odpowiedzialność prawna nieletnich – kl.7
- Teatr Forum pt. „Domino” – kl.8
- Środki psychoaktywne – jak można chronić swoje dziecko - rodzice

GŁÓWNE CELE PROGRAMU

- ❖ Kształtowanie człowieka przyjaznego, otwartego na świat, ludzi i wiedzę.
- ❖ Rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zdolności twórczych oraz samodzielnego myślenia i sprawnego działania.
- ❖ Inspirowanie do wszechstronnego rozwoju osobowego i poznawania swoich możliwości jako przygotowanie do wyboru dalszej drogi edukacji i ścieżki rozwoju zawodowego.
- ❖ Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym.
- ❖ Rozbudzanie i kształtowanie postaw patriotycznych.
- ❖ Modelowanie postaw prozdrowotnych.
- ❖ Wzmacnianie postaw ukierunkowanych na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w otaczającym świecie.
- ❖ Budowanie więzi uczuciowych: przyjaźni, szacunku, tolerancji i akceptacji drugiego człowieka.
- ❖ Kształtowanie umiejętności prawidłowego komunikowania się w różnych sytuacjach.
- ❖ Nabywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
- ❖ Kształtowanie umiejętności bezpiecznego funkcjonowania w szkole i poza szkołą (w środowisku rodzinnym i społecznym).
- ❖ Zapobieganie ryzykownym zachowaniom.
- ❖ Wspieranie wychowawczej funkcji rodziny w radzeniu sobie z trudnościami występującymi w otoczeniu dziecka.
- ❖ Integrowanie społeczności szkolnej ze środowiskiem lokalnym.

ZADANIA SZKOŁY

- ❖ Czuwanie wychowawców nad biologicznym i psychicznym rozwojem wychowanków w kontekście dostosowywania działań wychowawczych i profilaktycznych.
- ❖ Ukazywanie różnorodnych aspektów życia społecznego.

- ❖ Tworzenie warunków do wzbogacania wiedzy i wszechstronnego rozwoju.
- ❖ Korelowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły, organizacji działających na terenie szkoły i środowiska rówieśniczego.
- ❖ Tworzenie platformy porozumienia i współpracy z rodzicami.

METODY I FORMY REALIZACJI

- ❖ gry i zabawy
- ❖ dyskusje na forum grupy
- ❖ debaty
- ❖ pogadanki
- ❖ scenki dramatyczne
- ❖ twórczość artystyczna dzieci
- ❖ konkursy
- ❖ treningi umiejętności społecznych
- ❖ warsztaty
- ❖ projekty
- ❖ wycieczki tematyczne, turystyczno – krajoznawcze
- ❖ spotkania z ciekawymi ludźmi
- ❖ wyjazdy na „zielone szkoły”
- ❖ praca w zespołach zadaniowych
- ❖ praca w grupach
- ❖ praca indywidualna

**DAŻENIA W SFERZE ROZWOJU INTELEKTUALNEGO
SZKOŁA BĘDZIE STWARZAĆ SYTUACJE,
ABY UCZEŃ
W SFERZE ROZWOJU INTELEKTUALNEGO:**

- ❖ umiał korzystać z różnych źródeł informacji, w tym z technologii informacyjno komunikacyjnych,
- ❖ krytycznie dokonywał selekcji informacji,
- ❖ był ciekawy świata,
- ❖ miał potrzebę poszerzania swojej wiedzy,
- ❖ umiał wykorzystać wiedzę w praktyce,
- ❖ był twórczy w rozwiązywaniu problemów,
- ❖ posiadał zainteresowania i aktywnie je rozwijał,
- ❖ był ambitny na miarę swoich możliwości,
- ❖ umiał dokonywać samooceny swojej wiedzy i umiejętności,
- ❖ posiadał umiejętność wnioskowania, analizowania, syntezy i abstrahowania,
- ❖ umiał posługiwać się językiem obcym,
- ❖ umiał prezentować siebie i swoje przemyślenia na form klasy, szkoły, środowiska,
- ❖ znał wartość dziedzictwa kulturowego.

**DAŻENIA W SFERZE ROZWOJU ŚWIADOMOŚCI OBYWATELSKIEJ
SZKOŁA BĘDZIE STWARZAĆ SYTUACJE,
ABY UCZEŃ
W SFERZE ROZWOJU ŚWIADOMOŚCI OBYWATELSKIEJ:**

- ❖ rozumiał, że jest częścią społeczności lokalnej,
- ❖ miał poczucie przynależności narodowej,
- ❖ znał historię i kulturę „małej i dużej ojczyzny”,
- ❖ rozumiał znaczenie symboli narodowych,
- ❖ rozumiał charakter uroczystości środowiskowych i świąt państwowych,
- ❖ znał miejsca pamięci narodowej,
- ❖ odnosił się z szacunkiem do tradycji, historii i symboli narodowych,
- ❖ aktywnie i godnie uczestniczył w obchodach świąt lokalnych, państwowych i narodowych.

**DAŻENIA W SFERZE ROZWOJU SPOŁECZNEGO
SZKOŁA BĘDZIE STWARZAĆ SYTUACJE,
ABY UCZEŃ
W SFERZE ROZWOJU SPOŁECZNEGO:**

- ❖ był świadomy swoich praw i obowiązków,
- ❖ przyjmował na siebie różne role,
- ❖ był odpowiedzialny,
- ❖ potrafił zachowywać się asertywnie,
- ❖ współpracował w zespole,
- ❖ przestrzegał ustalonych zasad (społecznych, moralnych, prawnych),
- ❖ był tolerancyjny,
- ❖ uczciwie postępował,
- ❖ pokojowo rozwiązywał konflikty,
- ❖ kulturalnie się zachowywał,
- ❖ dostrzegał potrzeby innych,
- ❖ był bezinteresowny,
- ❖ potrafił znaleźć rozwiązanie w trudnych sytuacjach.

**DAŻENIA W SFERZE ROZWOJU
DUCHOWO – EMOCJONALNEGO
SZKOŁA BĘDZIE STWARZAĆ SYTUACJE,
ABY UCZEŃ
W SFERZE ROZWOJU DUCHOWO – EMOCJONALNEGO:**

- ❖ potrafił wyrażać swoje uczucia, emocje i radzić sobie z nimi,
- ❖ potrafił odróżniać dobro i zło,
- ❖ potrafił reagować na przejawy niewłaściwych zachowań i postaw,
- ❖ był odporny na stres,
- ❖ miał poczucie własnej wartości,
- ❖ cieszył się życiem, był otwarty na piękno,
- ❖ przejawiał empatię,
- ❖ miał potrzebę aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- ❖ umiał szanować i kochać przyrodę.

**DAŻENIA W SFERZE ROZWOJU FIZYCZNEGO
SZKOŁA BĘDZIE STWARZAĆ SYTUACJE,
ABY UCZEŃ
W SFERZE ROZWOJU FIZYCZNEGO:**

- ❖ dbał o swoją sprawność fizyczną i potrafił zachęcać do tego innych,
- ❖ miał potrzebę uczestniczenia w grach i sportach zespołowych i indywidualnych,
- ❖ umiał czynnie wypoczywać i wykorzystywać czas wolny,
- ❖ miał nawyki zdrowego odżywiania,
- ❖ dbał o higienę osobistą,
- ❖ miał świadomość przemian związanych z rozwojem jego organizmu,
- ❖ umiał stosować profilaktykę zdrowotną,
- ❖ umiał szukać pomocy i informacji dotyczących zdrowia.

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE DLA KLAS I-III

SFERA ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym	Pomoc w sferze socjalnej	Diagnozowanie potrzeb dzieci: – obserwacje dzieci, – informowanie rodziców o możliwości pomocy socjalnej, – wymiana informacji z pedagogiem szkolnym, – objęcie uczniów bezpłatnym dożywianiem i pomocą materialną, – pogadanki z dziećmi na temat wartości każdego człowieka, – odwoływanie się do literatury.
	Wyrównywanie szans edukacyjnych	Diagnozowanie dydaktycznych potrzeb i możliwości uczniów: – analiza dokumentacji dziecka, przeprowadzenie badań przesiewowych przez logopedę, pedagoga – terapeutę, – badanie wiedzy i umiejętności uczniów (np. testy diagnozujące), – rozmowy z rodzicami, – kierowanie na pogłębioną diagnozę.
	Organizowanie pomocy i wsparcia	– organizowanie zajęć dydaktyczno - wyrównawczych i specjalistycznych zgodnie z rozpoznanymi potrzebami, – realizowanie zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach ppp, – włączanie rodziców do pomocy dziecku, – zapewnienie możliwości w odrabianiu pracy domowej (świetlica szkolna), – zapoznavanie z technikami uczenia się, – pomoc w planowaniu i organizowaniu czasu pracy, – dostrzeganie i nagradzanie wysiłku ucznia w pokonywaniu trudności, – podkreślanie jego mocnych stron, – tworzenie sytuacji do prezentacji „mocnych stron”. <u>Dla rodziców:</u> – organizowanie spotkań dla rodziców ze specjalistami szkoły, – wskazywanie rodzicom możliwości korzystania z pomocy instytucji wspierających pracę szkoły.

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
Rozwój potencjału każdego ucznia	Rozbudzanie zainteresowań i rozwój uzdolnień Uczeń potrafi: – określić swoje zainteresowania, – dzielić się swoimi zainteresowaniami i pasjami, – prezentować swoją wiedzę i umiejętności w różnych sytuacjach zadaniowych.	– rozpoznawanie uzdolnień, – tworzenie warunków do rozwoju zainteresowań (np. poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych), – przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach, turniejach, zawodach, olimpiadach, – tworzenie sytuacji umożliwiających prezentowanie swojej wiedzy, umiejętności i zainteresowań, na forum klasy, szkoły i na zewnątrz, – angażowanie do przygotowywania i udziału w uroczystościach szkolnych; – realizacja programu „Wars i Sawa – uczeń zdolny”; – organizowanie wystaw prac plastycznych, – zamieszczanie twórczości literackiej uczniów w gazecie szkolnej.
	Kształtowanie umiejętności dokonywania samooceny wiedzy Uczeń potrafi: – ocenić poziom swojej wiedzy, – wybierać odpowiednie konkursy z pomocą nauczyciela, – podejmować nowe wyzwania, mimo ryzyka porażki.	– bieżące przekazywanie informacji zwrotnej o postępach w nauce, – omawianie z uczniami osiągnięć edukacyjnych, – wdrażanie do świadomego uczestniczenia w konkursach wiedzy, – motywowanie do podejmowania nowych wyzwań.
	Wdrażanie do prezentowania siebie i swoich przemyśleń Uczeń potrafi: – zabrać głos w dyskusji, – uzasadnić swoje stanowisko, – uszanować poglądy innych.	– organizowanie wyborów do Samorządu Klasowego, – tworzenie sytuacji do prezentowania swojego zdania na forum klasy, – stosowanie metod aktywizujących podczas zajęć edukacyjnych.
	Kształcenie twórczego rozwiązywania problemów Uczeń potrafi: – szukać rozwiązań problemu, – podejmować kolejne próby, – łączyć teorię z praktyką, – wykazywać się kreatywnością w rozwiązywaniu problemów.	– stosowanie na lekcjach metod aktywizujących opartych na praktycznym działaniu i doświadczaniu, – tworzenie bezpiecznej atmosfery nauki z przestrzenią do popełniania błędów, – organizowanie zajęć gry w szachy, – stwarzanie uczniom możliwości samodzielnego rozwiązywania problemów we właściwy sposób.

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
	Przygotowanie do odbioru dóbr kultury Uczeń potrafi: – wskazać korzyści płynące ze wskazanych miejsc kultury, – wykorzystywać dobra kultury do poszerzania wiedzy i rozwoju własnego, – wykorzystywać w praktyce zdobytą wiedzę.	– organizowanie wycieczek do miejsc kultury, – wspólne analizowanie celu wycieczki z podkreśleniem korzyści dla rozwoju własnego, – wykorzystywanie literatury i sztuki w przygotowywaniu uroczystości szkolnych, – planowanie wycieczek turystyczno – krajoznawczych.
	Podnoszenie kompetencji językowych Uczeń potrafi: – stosować słownictwo odpowiednie do wymagań programowych, – wypowiadać zdania w języku obcym.	– stosowanie różnorodnych środków dydaktycznych do nauki języka, – przygotowywanie i udział uczniów w konkursach i olimpiadach językowych, – ukazywanie korzyści płynących ze znajomości języka obcego we współczesnym świecie, – włączanie elementów innych edukacji na lekcjach języka obcego, – organizowanie zajęć wspomagających i rozwijających umiejętności językowe.

SFERA ROZWOJU ŚWIADOMOŚCI OBYWATELSKIEJ

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
Kształtowanie postaw patriotycznych	Kształtowanie poczucia przynależności szkolnej Uczeń potrafi: – godnie reprezentować szkołę, – kultywować tradycje szkoły, – okazywać szacunek wobec ceremoniału szkoły.	– nauka hymnu szkoły, – wdrażanie do właściwych postaw i zachowań wynikających z ceremoniału szkoły, – zapoznavanie z historią i tradycjami szkoły, – obchody związane ze Świętem Patrona, – obchody rocznic Szkoły.
	Kształtowanie poczucia przynależności regionalnej Uczeń potrafi: – wykazywać się wiedzą o regionie i wykorzystywać ją w praktyce, – okazywać szacunek osobom zasłużonym dla regionu, – czynnie uczestniczyć w uroczystościach o charakterze patriotycznym, – odnosić się z szacunkiem do miejsc pamięci narodowej.	– organizowanie i udział w konkursach o tematyce regionalnej, – organizowanie wycieczek edukacyjnych, – przeprowadzanie zajęć o tematyce regionalnej, – przygotowywanie przez uczniów prac tematycznych, – spotkania z przedstawicielami żywej historii, – odwiedzanie miejsc pamięci narodowej, – realizacja działań w ramach programu <i>Varsavianistyczna szkoła</i>.
	Kształtowanie poczucia przynależności do kraju Uczeń potrafi: – okazywać szacunek wobec tradycji, historii i symboli narodowych, – zachować odpowiednią postawę wobec symboli narodowych, – kultywować tradycje narodowe, – korzystać z dóbr dziedzictwa kulturowego.	– nauka hymnu państwowego, – zapoznanie z symbolami narodowymi, – organizowanie uroczystości obchodów świąt narodowych, – przekazywanie treści związanych ze 100-leciem odzyskania niepodległości, – poznawanie regionów Polski poprzez wycieczki i zajęcia tematyczne.
	Kształtowanie poczucia przynależności europejskiej Uczeń potrafi: – wykazać się wiedzą o położeniu Polski w Europie, – przedstawić zwyczaje świąteczne innych krajów.	– wykorzystywanie tekstów literackich do zapoznania ze zwyczajami świątecznymi innych krajów, – prezentacje multimedialne o kulturze uczniów cudzoziemców.

SFERA ROZWOJU SPOŁECZNEGO

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
Kształtowanie postaw i umiejętności niezbędnych do aktywnego funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie	Wyrabianie umiejętności posługiwania się skuteczną komunikacją Uczeń potrafi: – dostosować się do ustalonych zasad w pracy, zabawie i w innych sytuacjach szkolnych, – nawiązywać poprawne relacje, – stosować zwroty grzecznościowe, – kulturalnie się zachowywać, – okazywać szacunek, – odmówić, – wyrazić swoje zdanie, – aktywnie słuchać, – odpowiednio zachować się w sytuacji konfliktowej.	– zapoznanie uczniów ze sposobami przekazywania informacji; – ustalenie zasad wspólnej zabawy; – ustalenie zasad wypowiedzania się podczas lekcji, – kształtowanie umiejętności wspólnego funkcjonowania w zabawie i w sytuacjach zadaniowych, – wpajanie potrzeby stosowania zwrotów grzecznościowych, – ustalenie zasad komunikowania swoich potrzeb w różnych sytuacjach i relacjach, – prowadzenie zajęć poświęconych asertywności, – wykorzystywanie przykładów z literatury, – omawianie zaistniałych sytuacji, – tworzenie podczas przerw sytuacji do rozmów i zabaw, – wdrażanie do okazywania szacunku sobie nawzajem i pracownikom szkoły, – zapoznanie uczniów z możliwościami rozwiązywania konfliktów, – wspólne omawianie i rozwiązywanie z uczniami sytuacji konfliktowych, – realizacja programów profilaktycznych, – prowadzenie zajęć dotyczących praw dziecka – wpajanie zasad savoir vivre.
	Wdrażanie do pracy zespołowej Uczeń potrafi: – stosować zasady współpracy w grupie, – realizować wspólne przedsięwzięcia, – czerpać radość z możliwości, jakie daje integracja.	– tworzenie norm grupowych, – częste organizowanie pracy w grupach, – egzekwowanie ustalonych zasad pracy, – organizowanie różnych form zajęć ukierunkowanych na integrowanie zespołu.

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
	Wdrażanie do odpowiedzialności Uczeń potrafi: – wywiązywać się z obowiązków ucznia, – wywiązywać się z powierzonych ról, – być współodpowiedzialny za pracę grupy i jej efekt, – wypowiadać się na temat praw i obowiązków ucznia, – podejmować decyzje o uczestniczeniu w działaniach na rzecz klasy i szkoły.	– zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami, – wdrażanie do wypełniania obowiązków i korzystania z praw w sytuacjach szkolnych, – uznawanie praw uczniów w codziennych sytuacjach, – przydział ról w samorządzie klasowym i małym samorządzie szkolnym, – powierzanie zadań, – ukazywanie potrzeby aktywności na rzecz klasy i szkoły i tworzenie warunków do uczestniczenia w podejmowanych przedsięwzięciach.
	Wdrażanie do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych w drodze do szkoły i w szkole Uczeń potrafi: – zachowywać się zgodnie z obowiązującymi zasadami w klasie, w szkole, na placu zabaw, – właściwie reagować na sygnały alarmowe w szkole, – zachować spokój i powagę podczas ewakuacji, – wykazać się wiedzą nt. zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, – poprawnie przechodzić przez jezdnię z sygnalizacją świetlną i bez sygnalizacji świetlnej, – zachować się w sytuacji kontaktu z nieznanym.	– realizacja programu adaptacyjnego, w tym programu <i>Pomost</i>, – zapoznanie z obowiązującymi w szkole zasadami, – tworzenie regulaminów klasowych, – natychmiastowe reagowanie na wszelkie przejawy łamania zasad – dyskusje na temat konsekwencji niewłaściwych zachowań, – realizacja programów we współpracy z Policją i Strażą Miejską – konkursy plastyczne i inne, np. <i>Super klasa</i>, – odwoływanie się do literatury dziecięcej, – pogadanki nt. bezpiecznego posługiwania się przyborami szkolnymi, – zapoznanie z regulaminem sali gimnastycznej, – omówienie zasad korzystania z placu zabaw, – ćwiczenia ewakuacyjne, – realizacja treści przewidzianych w podstawie programowej nt. poruszania się po drogach, – pogadanki w oparciu o literaturę nt. konsekwencji nawiązywania kontaktów z nieznanymi.

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
	Wdrażanie do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych podczas wycieczek, ferii letnich i zimowych Uczeń potrafi: – respektować regulamin wycieczki, – wymienić miejsca bezpiecznych zabaw, – wskazać zagrożenia wynikające z zabaw w niedozwolonych miejscach, – wezwać pomoc w sytuacji zagrożenia (dotyczy własnej osoby i innych).	– zapoznanie uczniów z regulaminem wycieczki przed każdym wyjściem, wyjazdem, – spotkania z przedstawicielami GOPR i WOPR, – spotkania z przedstawicielami straży miejskiej pod hasłem <i>Bezpieczne ferie</i>, – pogadanki i prace plastyczne nt. bezpiecznych zabaw zimowych i wakacyjnych, – przypomnienie numerów alarmowych.
	Wdrażanie do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych w zakresie ochrony danych osobowych Uczeń potrafi: - wymienić dane osobowe, - wie, jak postępować aby ich nie ujawnić	– zapoznanie uczniów z obowiązującymi zasadami ochrony danych osobowych z uwzględnieniem korzystania z sieci, – udział w programach organizowanych przez GODO, – obchody Światowego Dnia Ochrony Danych Osobowych, – gazetki tematyczne
	Przeciwdziałanie uzależnieniom Uczeń potrafi: – wskazać zagrożenia płynące z Internetu i gier komputerowych, – bezpiecznie korzystać z Internetu, – korzystać z gier, które są odpowiednie dla jego wieku, – zachować się w sytuacji kontaktu z nieznajomym, np. częstującym słodyczami, zapraszającym do domu czy samochodu, – wymienić skutki stosowania używek, np. nikotyny, alkoholu.	– pogadanki nt. korzystania z Internetu i doboru adekwatnie do wieku gier komputerowych, – obchody dni bezpiecznego Internetu, – szkolenia dla rodziców nt. bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i gier komputerowych, – dostarczanie wiedzy o szkodliwości używek, – realizacja programów profilaktycznych. <u>Dla rodziców:</u> – szkolenia dla rodziców, nauczycieli nt. zażywania substancji psychoaktywnych, konsekwencji i sposobów rozpoznawania, – upowszechnianie materiałów informacyjnych (plakatów, broszur, ulotek itp.) na stronie internetowej szkoły i na terenie szkoły, – upowszechnianie kontaktu do instytucji pomocowych

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
	Uwrażliwianie na potrzeby otoczenia Uczeń potrafi: - skorzystać z numerów alarmowych w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia, - podjąć podstawowe działania w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia, - dostrzegać potrzeby innych, - wychodzić z inicjatywą pomocy, - nieść pomoc, - odnosić się z szacunkiem wobec inności drugiego człowieka, - dbać o środowisko naturalne poprzez świadome używanie na co dzień rzeczy biodegradowalnych - wskazać zagrożenia wynikające z rozwoju cywilizacji.	- ukazanie potrzeby posiadania umiejętności udzielania pierwszej pomocy, - zapoznavanie dzieci z zasadami udzielania pierwszej pomocy, - zapoznanie z numerami alarmowymi i sposobem wzywania pomocy, - organizowanie akcji charytatywnych dla potrzebujących, - zapoznanie z ideą wolontariatu szkolnego, - odwoływanie się do faktów świadczących o niesieniu bezinteresownej pomocy, - odwoływanie się do przykładów z literatury, - pogadanki i zajęcia nt. tolerancji, - organizowanie konkursów o tematyce ekologicznej, - uczestniczenie w akcjach ekologicznych, - wdrażanie do segregacji odpadów, - wdrażanie do świadomych postaw konsumenckich i nawyków pro środowiskowych
	Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie ponoszenia odpowiedzialności za zniszczenia mienia Szkoły. Uczeń potrafi: - dbać o własność szkolną jak o swoją - reagować na przypadki niszczenia	- wywieszenie Magicznej skrzynki - zapoznanie uczniów z zasadami kulturalnego zachowania w poszanowaniu mienia - egzekwowanie konsekwencji

SFERA ROZWOJU DUCHOWO EMOCJONALNEGO

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
Przygotowanie uczniów do życia w oparciu o system wartości i umiejętność zarządzania emocjami	Budowanie hierarchii systemu wartości Uczeń potrafi: – odróżniać dobro od zła, – reagować na przejawy zła, – analizować postawy i zachowania swoje i innych, – prezentować oczekiwane zachowania, – określić, co jest dla niego ważne (tworzenie systemu wartości), – dokonywać właściwego wyboru z uwzględnieniem systemu wartości, – okazywać szacunek wobec najbliższych, – dostrzegać więzi i powiązania rodzinne, – dostrzec piękno w <i>małych rzeczach</i>, – wzbogacać swój rozwój duchowy o przeżycia estetyczne, – wyrazić swoje uczucia wobec otaczającego świata.	– zapoznavanie z zasadami i regułami obowiązującymi w relacjach międzyludzkich, – przekazanie informacji nt. norm społecznych i obowiązujących w szkole (kryteria oceniania zachowania), – organizowanie spotkań z pedagogiem i psychologiem, – odnoszenie się do literatury, – omawianie sytuacji wychowawczych, – przybliżanie wiedzy nt. wartości, – odnoszenie się do systemu wartości w codziennych sytuacjach, – organizowanie uroczystości rodzinnych, – podkreślanie roli i wartości rodziny wykorzystując treści programowe i literaturę, – tworzenie sytuacji do poznawania otaczającego świata, – organizowanie konkursów plastycznych i literackich, – realizowanie programów profilaktycznych.
	Kształtowanie umiejętności kierowania emocjami Uczeń potrafi: – nazywać i odróżniać emocje, – określać stany emocjonalne swoje i innych, – wyrażać emocje w sposób akceptowalny, – radzić sobie w sytuacjach stresujących,	– poznawanie emocji, – omawianie sytuacji wywołujących emocje, – zapoznavanie z technikami relaksacyjnymi, – wzmacnianie pozytywnych zachowań, – zapewnienie wsparcia w sytuacjach nieradzenia sobie z emocjami, – realizowanie programów profilaktycznych. – przekazywanie rodzicom wiedzy nt. ważności ich postaw w procesie rozwoju emocjonalnego dziecka <i>Dla nauczycieli:</i> – szkolenie z zakresu przeciwdziałania depresji i próbom samobójczym.

SFERA ROZWOJU FIZYCZNEGO

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
Propagowanie zdrowego stylu życia	Kształtowanie nawyków higienicznych Uczeń potrafi: – korzystać z urządzeń sanitarnych, – podejmować czynności higieniczne przed posiłkami, – dostosować się do oczekiwań w zakresie stroju na lekcjach wychowania fizycznego i zmiany obuwia, – dbać codziennie o higienę ciała.	– organizowanie spotkań z pielęgniarką szkolną, – pogadanki nt. codziennej higieny, – przypominanie o myciu rąk, – egzekwowanie zmiany stroju na zajęciach wychowania fizycznego, – egzekwowanie zmiany obuwia, – pokaz prawidłowego mycia zębów, – przeprowadzanie fluoryzacji.
	Kształtowanie nawyków żywieniowych Uczeń potrafi: – wymienić zdrowe składniki codziennej diety, – wskazać korzyści wynikające z jedzenia owoców i warzyw; – prawidłowo skomponować śniadanie.	– zapoznanie z piramidą żywienia, – wspólne spożywanie śniadań, – organizowanie <i>Dni Szczypiorku i Rzeżuchy</i>, – organizowanie <i>Szkolnego Festiwalu Zdrowia</i>, – udział w programie <i>Szklanka mleka</i>, – udział w programie <i>Warzywa i owoce</i>, – udział w programie <i>Śniadanie daje moc</i>, <u>Dla rodziców:</u> – organizowanie zajęć kulinarnych wspólnie z rodzicami, – pogadanki dla rodziców na temat wartości II śniadania.
	Kształtowanie nawyków aktywności fizycznej Uczeń potrafi: – dbać o właściwą postawę ciała podczas siedzenia w ławce, – dbać o zawartość plecaka, – wskazać znaczenie sportu dla zdrowia i kondycji człowieka, – uczestniczyć w szkolnych i pozaszkolnych przedsięwzięciach sportowych, – aktywnie spędzać czas.	– organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i tanecznych, – prowadzenie zajęć gimnastyki korekcyjnej, – dostosowanie wysokości ławek i krzeseł do wzrostu ucznia, – dbanie o właściwą pozycję ciała podczas siedzenia, – pogadanki na temat zawartości plecaka, – ukazywanie potrzeby aktywnego spędzania czasu w różnych warunkach i sytuacjach, <u>Dla rodziców:</u> – spotkania tematyczne dla rodziców.

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE DLA KLAS IV – VIII

SFERA ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym	Pomoc w sferze socjalnej	Diagnozowanie potrzeb dzieci: – obserwacje dzieci, – objęcie uczniów bezpłatnym dożywianiem i pomocą materialną, – dyskusje na temat Nie szata zdobi człowieka, – odwoływanie się do literatury, – przygotowywanie materiałów o charakterze informacyjnym i dekoracyjnym, – organizowanie warsztatów i wyjazdów edukacyjnych, – organizowanie imprez/uroczystości klasowych i szkolnych, – prezentowanie dorobku szkoły na zewnątrz.
	Wyrównywanie szans edukacyjnych	Diagnozowanie dydaktycznych potrzeb i możliwości uczniów: – analiza dokumentacji uczniów, – pozyskiwanie informacji od nauczycieli I etapu edukacji, – badanie wiedzy i umiejętności uczniów – (np. testy diagnozujące), <u>Dla rodziców:</u> – <i>rozmowy z rodzicami,</i> – <i>kierowanie na pogłębioną diagnozę.</i>
	Organizowanie pomocy i wsparcia	– organizowanie zajęć wyrównawczych i specjalistycznych zgodnie z rozpoznanymi potrzebami, – realizowanie zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach ppp, – organizowanie warsztatów nt. technik uczenia się, – tworzenie zasad skutecznego zapamiętywania, – dostrzeganie i nagradzanie wysiłku ucznia w pokonywaniu trudności, – podkreślanie jego mocnych stron, – tworzenie sytuacji do prezentacji mocnych stron (np. Moje pasje; Moje hobby), – zachęcanie do udziału w konkursach. <u>Dla rodziców:</u> – <i>włączanie rodziców do pomocy dziecku,</i> – <i>organizowanie spotkań dla rodziców ze specjalistami szkoły,</i> – <i>kierowanie rodziców do instytucji wspierających pracę szkoły.</i>

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
Rozwój potencjału każdego ucznia	Rozbudzanie zainteresowań i rozwój uzdolnień Uczeń potrafi: – określić swoje zainteresowania, – korzystać z możliwości, które stwarza szkoła, – dzielić się swoimi zainteresowaniami i pasjami, – prezentować swoją wiedzę w różnych sytuacjach zadaniowych.	– rozpoznawanie uzdolnień, – organizowanie zajęć pozalekcyjnych, – przygotowywanie i udział w konkursach, – tworzenie sytuacji umożliwiających prezentowanie zainteresowań, – organizowanie wystaw prac plastycznych, – angażowanie uczniów do przygotowywania materiałów o charakterze informacyjnym i dekoracyjnym, – organizowanie warsztatów i wyjazdów edukacyjnych, – organizowanie imprez/uroczystości klasowych i szkolnych, – prezentowanie dorobku szkoły na zewnątrz.
	Kształtowanie umiejętności dokonywania samooceny wiedzy Uczeń potrafi: – ocenić poziom swojej wiedzy, – wskazać obszary, które wymagają uzupełnienia lub poprawy, – korzystać z uprawnień uzyskiwania wyższej oceny, – świadomie przystępować do konkursów.	– bieżące przekazywanie informacji zwrotnej o postępach w nauce, – omawianie z uczniami osiągnięć edukacyjnych, – umożliwianie poprawy wyników w nauce, – wdrażanie do świadomego uczestniczenia w konkursach wiedzy, – ukazywanie roli wiedzy w życiu człowieka.
	Wdrażanie do prezentowania siebie i swoich przemyśleń Uczeń potrafi: – zabrać głos w dyskusji, – uzasadnić swoje stanowisko, – uszanować poglądy innych.	– organizowanie wyborów do Samorządu Uczniowskiego (kampania wyborcza), – organizowanie debat klasowych i szkolnych, – stosowanie aktywizujących metod nauczania.
	Kształcenie twórczego rozwiązywania problemów Uczeń potrafi: – wykazać się wiedzą na temat sposobów rozwiązywania problemów, – zastosować w praktyce właściwe rozwiązanie, – wykazywać się kreatywnością w rozwiązywaniu problemów.	– organizowanie warsztatów twórczego rozwiązywania problemów, – stosowanie na lekcjach metod aktywizujących rozwijających kompetencje umysłowe (analizowanie, abstrahowanie, logiczne myślenie...), – stwarzanie uczniom możliwości samodzielnego rozwiązywania problemów z zastosowaniem odpowiedniej strategii,

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
	Przygotowanie do odbioru dóbr kultury Uczeń potrafi: – wykorzystywać dobra kultury do poszerzania wiedzy i własnego rozwoju, – czerpać radość z obcowania ze sztuką, – interpretować sztukę.	– organizowanie wycieczek do miejsc kultury, – dyskusje dotyczące odbioru sztuki, – wykorzystywanie literatury i sztuki w przygotowywaniu uroczystości szkolnych, – planowanie wycieczek krajoznawczych.
	Podnoszenie kompetencji językowych Uczeń potrafi: – stosować język obcy w mowie i piśmie na poziomie komunikatywnym, – przełamywać barierę językową w różnych sytuacjach zadaniowych, – aktywnie uczestniczyć w realizacji projektów edukacyjnych.	– przygotowywanie i udział uczniów w konkursach i olimpiadach językowych, – angażowanie uczniów do udziału w projektach edukacyjnych, – organizowanie wycieczek do sąsiednich krajów, – stosowanie różnorodnych środków dydaktycznych do nauki języka, – ukazywanie roli znajomości języka obcego we współczesnym świecie.

SFERA ROZWOJU ŚWIADOMOŚCI OBYWATELSKIEJ

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
Kształtowanie postaw patriotycznych	Kształtowanie poczucia przynależności szkolnej Uczeń potrafi: – godnie reprezentować szkołę, – kultywować tradycje szkoły, – okazywać szacunek wobec ceremoniału szkoły, – aktywnie uczestniczyć w uroczystościach szkolnych.	– egzekwowanie znajomości hymnu szkoły, – egzekwowanie właściwych postaw i zachowań związanych z ceremoniałem szkoły, – zapoznanie z historią i tradycjami szkoły, – obchody Święta Patrona, – obchody rocznic Szkoły.
	Kształtowanie poczucia przynależności regionalnej Uczeń potrafi: – wykazywać się wiedzą o regionie i wykorzystywać ją w praktyce, – okazywać szacunek osobom zasłużonym dla regionu, – czynnie uczestniczyć w uroczystościach o charakterze patriotycznym, – odnosić się z szacunkiem do miejsc pamięci narodowej.	– organizowanie i udział w konkursach o tematyce regionalnej, – organizowanie wycieczek edukacyjnych, – przeprowadzanie zajęć o tematyce regionalnej, – przygotowywanie przez uczniów prac tematycznych, – spotkania z przedstawicielami <i>żywej historii</i>, – opieka nad miejscami pamięci narodowej – grób Jędrusia Szwajkerta, – realizacja działań w ramach programu <i>Varsavianistyczna szkoła</i>.
	Kształtowanie poczucia przynależności do kraju Uczeń potrafi: – okazywać szacunek wobec tradycji, historii i symboli narodowych, – zachować odpowiednią postawę wobec symboli narodowych, – kultywować tradycje narodowe, – korzystać z dóbr dziedzictwa kulturowego.	– śpiewanie hymnu państwowego podczas uroczystości, – realizacja treści historycznych zgodnie z podstawą programową, – zapoznanie z historią symboli narodowych, – organizowanie uroczystości obchodów świąt narodowych, – korzystanie z ofert instytucji dotyczących 100-lecia odzyskania niepodległości, – organizowanie Pikniku Historycznego im. Jędrusia Szwajkerta, – poznawanie regionów Polski poprzez wycieczki i zajęcia tematyczne.

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
	Kształtowanie poczucia przynależności do Europy Uczeń potrafi: – określić położenie krajów w Europie, – wymienić stolice krajów europejskich, – wypowiedzieć się na temat kultury i tradycji danego kraju, – uzasadnić, że można pogodzić różne tożsamości społeczno – kulturowe, – okazywać szacunek wobec symboli narodowych innych krajów i ich kultury.	– realizacja projektów międzynarodowych w ramach programu e-Twinning, – organizacja Dni Europejskich, – realizacja działań w zakresie kultury europejskiej – prezentacja krajów europejskich Wiosenna Olimpiada Sportowa, – poznawanie krajów sąsiednich podczas zielonych szkół od klas VII.

SFERA ROZWOJU SPOŁECZNEGO

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
Kształtowanie postaw i umiejętności niezbędnych do aktywnego funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie.	Wyrabianie umiejętności posługiwania się skuteczną komunikacją Uczeń potrafi: – kulturalnie odnosić się do każdego człowieka, – nawiązywać poprawne relacje, – komunikować się poprzez rozmowę, – zachować się asertywnie, – wyrazić swoje zdanie w kulturalny sposób, – aktywnie słuchać, – zachować się w sytuacji konfliktowej, – pokojowo rozwiązywać konflikty.	– warsztaty z zakresu komunikacji interpersonalnej, – ukazanie różnic w sposobach przekazywania informacji, – dyskusje na temat „Czy każdą informację można przekazać SMS-em lub e-mailem?”, – zbieranie informacji nt. szkodliwości częstego korzystania z telefonów komórkowych, – organizowanie aktywnych przerw, – ustalenie i przestrzeganie zasad funkcjonowania zespołu klasowego, – zapoznanie z zasadami oceniania zachowania, – odwoływanie się do zasad oceniania zachowania, – organizowanie konkursu <i>Mistrz kultury</i>, – integracja zespołu klasowego, – realizacja programów profilaktycznych – kształtowanie postawy tolerancji wobec odmienności drugiego człowieka, – zapoznavanie z prawami dziecka, – organizowanie konkursów dotyczących savoir vivre, – dbałość o kulturę języka, – uświadamianie roli kultury osobistej w relacjach międzyludzkich, – egzekwowanie zwrotów grzecznościowych w codziennych sytuacjach, – promowanie kulturalnych zachowań, – organizowanie warsztatów dotyczących asertywności, – debaty i dyskusje, – zapoznanie uczniów ze strategiami rozwiązywania konfliktów, – organizowanie warsztatów dla uczniów dotyczących umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych, – wspólne omawianie i rozwiązywanie z uczniami sytuacji konfliktowych.

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
	Wdrażanie do pracy zespołowej Uczeń potrafi: – stosować zasady współpracy w grupie, – czuć się współodpowiedzialnym za pracę grupy, – czuć się współodpowiedzialnym za efekt pracy, – realizować wspólne przedsięwzięcia, – czerpać radość z możliwości, jakie daje integracja.	– tworzenie norm grupowych, – częste organizowanie pracy w grupach, – egzekwowanie ustalonych zasad pracy, – organizowanie różnych form zajęć ukierunkowanych na integrowanie zespołu.
	Wdrażanie do odpowiedzialności Uczeń potrafi: – świadomie angażować się w działalność na rzecz klasy i szkoły, – brać odpowiedzialność za realizację powierzonych zadań, – wywiązywać się z obowiązków, – odwołać się do Statutu Szkoły w zakresie praw i obowiązków ucznia, – wykorzystać wiedzę dotyczącą Konwencji Praw Dziecka.	– zapoznavanie uczniów z ich prawami i obowiązkami, – wdrażanie do wypełniania obowiązków i korzystania z praw, – uznawanie praw uczniów w codziennych sytuacjach, – przydział ról w samorządzie klasowym i szkolnym, – powierzanie zadań, – egzekwowanie realizacji zadań, – docenianie efektów pracy, – ukazywanie potrzeby aktywności na rzecz klasy i szkoły.

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
	Wdrażanie do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych w drodze do szkoły i w szkole Uczeń potrafi: – zachowywać się w sposób zgodny z oczekiwaniami, – wykazać się wiedzą nt. odpowiedzialności prawnej, – zachować się podczas ewakuacji, – zachować się w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, – przestrzegać regulaminów pracowni, – stosować przepisy o bezpieczeństwie w ruchu drogowym.	– pogadanki na godzinach z wychowawcą, – tworzenie regulaminów klasowych, – częste odwoływanie się do obowiązujących zasad, – dyskusje na temat konsekwencji niewłaściwych zachowań, – konkursy: np. <i>Klasa na medal</i>, plastyczne, inne, – spotkania z funkcjonariuszami Straży Miejskiej i Policji, – ćwiczenia ewakuacyjne, – zapoznanie z regulaminem pracowni przedmiotowych, sali gimnastycznej, boiska szkolnego, – uświadamianie skutków niewłaściwego korzystania z numerów alarmowych, – realizacja zajęć z wychowania komunikacyjnego, – przygotowanie do zdobycia karty rowerowej, – pogadanki nt. konsekwencji nawiązywania kontaktów z nieznajomymi.
	Wdrażanie do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych podczas wycieczek, ferii letnich i zimowych Uczeń potrafi: – przestrzegać regulaminu wycieczki, – stosować w praktyce wiedzę dotyczącą bezpiecznego spędzania czasu.	– zapoznavanie uczniów z regulaminem wycieczki przed każdym wyjściem, wyjazdem, – spotkania z przedstawicielami GOPR, WOPR, – spotkania z przedstawicielami straży miejskiej pod hasłem <i>Bezpieczne ferie</i>, – pogadanki nt. bezpiecznych zabaw zimowych i wakacyjnych.
	Wdrażanie do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych w zakresie ochrony danych osobowych Uczeń potrafi: - rozumie pojęcia dotyczące danych osobowych, - wie kiedy i na jakich zasadach jego dane mogą być przetwarzane, - potrafi chronić swoje dane, - potrafi reagować na naruszenia danych	– zapoznanie uczniów z obowiązującymi zasadami ochrony danych osobowych z uwzględnieniem korzystania z sieci, - udział w programach organizowanych przez GODO, obchody Światowego Dnia Ochrony Danych Osobowych, - gazetki tematyczne.

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
	Przeciwdziałanie uzależnieniom Uczeń potrafi: - wskazać zagrożenia płynące z Internetu, - bezpiecznie korzystać z Internetu, - wymienić konsekwencje dla zdrowia wynikające ze stosowania używek, narkotyków, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych, - wskazać konsekwencje prawne wynikające z posiadania i korzystania z narkotyków i innych środków psychoaktywnych, - wymienić osoby, instytucje, do których powinien się zwrócić, gdy ma jakieś wątpliwości dotyczące używek i środków psychoaktywnych, potrzebuje pomocy. - przeciwdziałanie uzależnieniom	- pogadanki nt. korzystania z Internetu, - obchody dni bezpiecznego Internetu, - prezentacje multimedialne ukazujące skutki niewłaściwego korzystania z Internetu, - wskazywanie zagrożeń płynących z gier komputerowych niedostosowanych do wieku, - happeningi, - szkolenia dla rodziców, - realizacja programów profilaktycznych np. <i>Deбата</i>, - pogadanki nt. szkodliwości narkotyków, używek, środków psychoaktywnych, - edukacja prawna dot. posiadania i stosowania narkotyków i środków psychoaktywnych, - konkursy plastyczne; - zorganizowanie debaty nt. szkodliwości używek <u>Dla rodziców:</u> - <i>szkolenia dla rodziców, nauczycieli nt. zażywania substancji psychoaktywnych, ich konsekwencji i sposobów rozpoznawania,</i> - <i>szkolenie dla rodziców na temat niebezpieczeństw w sieci,</i> - <i>upowszechnianie materiałów informacyjnych (plakatów, broszur, ulotek itp.) na stronie internetowej szkoły i na terenie szkoły,</i> - <i>upowszechnianie kontaktu do instytucji pomocowych.</i>
	Uwrażliwianie na potrzeby otoczenia Uczeń potrafi: - dostrzegać potrzeby innych, - wychodzić z inicjatywą pomocy, - nieść pomoc, - odnosić się z szacunkiem dla odmiennych wyznań, rasy, ideologii, poglądów, - dbać o środowisko naturalne, poprzez świadome postawy konsumenckie i nawyki pro środowiskowe - wskazać zagrożenia wynikające z rozwoju cywilizacji.	- powołanie koła wolontariatu, - odwoływanie się do faktów świadczących o niesieniu bezinteresownej pomocy, - odwoływanie się do przykładów z literatury, - pogadanki i zajęcia nt. tolerancji, - organizowanie konkursów o tematyce ekologicznej, - udział w akcjach ekologicznych, - wdrażanie do segregacji odpadów, - uświadamianie wagi wyborów konsumenckich

	Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie ponoszenia odpowiedzialności za zniszczenia mienia Szkoły. Uczeń potrafi: -dbać o własność szkolną jak o swoją -reagować na przypadki niszczenia	-wywieszenie Magicznej skrzynki -zapoznanie uczniów z zasadami kulturalnego zachowania w poszanowaniu mienia -egzekwowanie konsekwencji
--	--	---

SFERA ROZWOJU DUCHOWO - EMOCJONALNEGO

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
Przygotowanie uczniów do życia w oparciu o system wartości i umiejętność zarządzania emocjami	Budowanie hierarchii systemu wartości Uczeń potrafi: - określić swoją hierarchię wartości, zgodnie z systemem norm społecznych, - dokonywać właściwego wyboru z uwzględnieniem systemu wartości, - reagować na przejawy zła, - przestrzegać zasad zachowania, - nawiązywać poprawne relacje międzyludzkie, - analizować postawy i zachowania innych, - okazywać szacunek wobec drugiego człowieka, - doceniać rolę rodziny, - dostrzec piękno w „małych rzeczach”, - wzbogacać swój rozwój duchowy o przeżycia estetyczne, - wyrazić swoje uczucia wobec otaczającego świata.	- uświadamianie uczniom systemu wartości, który funkcjonuje w społeczeństwie i w szkole, - omawianie sytuacji wychowawczych, - organizowanie spotkań z pedagogiem i psychologiem, - odnoszenie się do literatury, - odnoszenie się do systemu wartości w codziennych sytuacjach, - organizowanie uroczystości klasowych, - podkreślanie roli i wartości rodziny wykorzystując treści programowe i literaturę, - tworzenie sytuacji do poznawania otaczającego świata, - organizowanie konkursów plastycznych i literackich, - realizacja programów profilaktycznych.
	Kształtowanie umiejętności kierowania emocjami Uczeń potrafi: - nazywać i odróżniać emocje, - określać stany emocjonalne swoje i innych, - wyrażać emocje w sposób akceptowalny, asertywny, - radzić sobie w sytuacjach stresujących. - zgłosić się o pomoc w sytuacjach trudnych, z którymi nie jest w stanie sam sobie poradzić - zgłaszać zauważone potrzeby u innych	- pogadanki nt. asertywności, - omawianie sytuacji wywołujących emocje, - zapoznavanie z technikami relaksacyjnymi, - wzmacnianie pozytywnych zachowań, dotyczących wyrażania emocji, - prowadzenie rozmów, dyskusji ukierunkowanych na wartość życia w celu przeciwdziałania depresjom i próbom samobójczym, - realizowanie programów profilaktycznych. <i>Dla nauczycieli:</i> - szkolenie z zakresu przeciwdziałania depresji i próbom samobójczym.

SFERA ROZWOJU FIZYCZNEGO

CELE GŁÓWNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE SPOSOBY REALIZACJI
Propagowanie zdrowego stylu życia	Kształtowanie nawyków higienicznych Uczeń potrafi: - dbać o własną higienę zgodnie z potrzebami wieku rozwojowego.	- zajęcia tematyczne na lekcjach przyrody, biologii i WDŻ, - pogadanki tematyczne na godzinach z wychowawcą, - organizowanie spotkań z pielęgniarką szkolną, - egzekwowanie zmiany stroju na zajęciach wychowania fizycznego, - egzekwowanie zmiany obuwia.
	Kształtowanie nawyków żywieniowych Uczeń potrafi: - wykazać się wiedzę nt. wartości odżywczych składników pożywienia, - dbać o komponowanie II śniadania zgodnie z zasadami piramidy żywienia, - prezentować prawidłowe nawyki żywieniowe, - propagować zdrowe odżywianie.	- analizowanie piramidy żywienia, - zajęcia tematyczne na lekcjach przyrody i WDŻ, - organizowanie dni zdrowego odżywiania, - udział w programie Szklanka mleka, - udział w programie Warzywa i owoce, - organizowanie zajęć kulinarnych, - organizowanie Szkolnego Festiwalu Zdrowia, - organizowanie konkursów tematycznych. <u>Dla rodziców:</u> - pogadanki dla rodziców na temat wartości II śniadania.
	Kształtowanie nawyków aktywności ruchowej Uczeń potrafi: - uświadomić sobie znaczenie sportu dla zdrowia i kondycji człowieka, - zaplanować swój czas wolny aktywnymi formami wypoczynku, - wskazywać wpływ aktywności fizycznej na osiągnięcia szkolne, - aktywnie uczestniczyć w zajęciach wychowania fizycznego, - uczestniczyć w szkolnych i pozaszkolnych przedsięwzięciach sportowych, - promować potrzebę aktywności fizycznej.	- umożliwienie uczniom udziału w zajęciach sportowych, tanecznych i korektywy, - organizowanie zawodów, rozgrywek szkolnych i pozaszkolnych, - wyjazdy integracyjno – edukacyjne, - organizowanie rajdów, - pogadanki dotyczące wykorzystania czasu wolnego, - zapoznanie z zasadami kultury zdrowotnej i wypoczynku, - udział w akcji <i>Rowerowy Maj</i>.